

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za promicanje lokalnih interesa.

God. V.

Broj 16.

„Samoborski list“ izlazi svake nedjelje u 8 sati ujutro.
PRETPLATA na četvrt godine iznosi za domaće pretplatnike K 1-70, za vanjske s postarinom K 2, za inozemstvo K 2-25. Na poštu i na cijelu godinu razmjerno više.

Pojedini broj stoji 16 filira.

Uprava i uredništvo nalazi se na trgu Leop. Sain. br. 20.

U Samoboru

17. travnja 1910.

OGLASE prima uprava, a pišta se za petiti redak u redakcionom dijelu 20 fil. u oglašnom 10 fil. Za oglase, koji se više puta uvršćuju, daje se znatan popust. Novci se šalju upravi, a rukopisi uredništvu „Samob. lista“. Nepišena se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju.

Osnutak meteorološke postaje u Samoboru.

Upravo se moramo čuditi, da tako važno mjesto (u pogledu klimatološkom) kao što Samobor ne posjeduje postaju za mirenje temperature i mirenje oborina. Odnošaji u Samoboru bitno se razlikuju od onih okoline te je na primjer svakome poznato, da je u Samoboru uvijek za koji stupanj hladnije negoli u Zagrebu. — Isto vrijedi i za oborine. Točno pak poznavanje ovih podataka od velike je važnosti ne samo u znanstvenom pogledu već i u praktičnom životu. Tako je na primjer točno poznavanje palih oborina od velike važnosti za proračunavanje širina mostova, za izradjenje osnova glede odvodnja ili natapanja zemljišta i t. d. Isto je tako važno imati točnih podataka glede temperature (srednja, najveća, najniža temperatura, zatim u pojedinim mjesecima i t. d.) a pogotovo je to vrlo važno za naš Samobor, koji će ipak s vremenom nesumnjivo postati uvaženim lječilištem, čiji su već uzduh i voda kadri, da bolesnog čovjeka izliječe!

Na ovakovoj postaji postavljaju se razni instrumenti; najvažniji su: termometar, na kojem se 3 puta na dan bilježi temperatura (toplina zraka) i to: u 7 sati ujutro u 2 sata poslije podne i u 9 sati navečer; nadalje barometar (tlakomjer), koji nam

pokazuje tlak zraka, te po čijem padanju ili povišenju zaključujemo na stalnost ili nestalnost vremena, da li će biti sjutradan lijepo ili kišovito te napokon hygrometer, koji nam kaže koliko imade vlage u uzduhu. Osim toga pako imade ovakova postaja i ombrometar to jest posudu, kojom se mjeriti može, koliko je zadnjih 24 sata palo oborine (kiše ili snijega).

Ova opažanja odnosno mirenja povjeravaju se dakako kojoj inteligentnoj osobi, koja svaki mjesec za to priredjene iskaze ispunjava i vidi predloži. Kulturno-tehnički odsjek zem. vlade sakuplja sve ove podatke, pa ih onda svake godine tiskom objavljuje.

Ovakovih postaja imade u našoj domovini do 100 — Kako čujemo obratili su se mjerodavni faktori na kr. zem. vladi, da i u Samoboru ustroji ovakvu postaju, čiju korist i znamenovanje smo više gore tumačili, pa se nadamo, da će biti uspjeh povoljan.

Iz trgovinskog zastupstva.

(Svršetak izvještaja o sjednici održanoj 31. ožujka.)

Zast. Jurčić interpelira, tko dopušta kopanje „važah“ na općinskoj putini kod kolidvora. — Načelnik odgovara, da je on dvojici, trojici podijelio dozvolu, ali uz uvjet da ista mjesta opet urede.

Načelnik čita zahvalu podbana i predstojnika za odjela za bogoštovlje i nastavu na čestitci zastupstva. — Prima se do značja.

Zora Ivanušević podnosi molbu za pravak obale uz potok Gradnu u Taborcu. Voda je već tako obalu izderala, da joj je odnijela oveći komad vrta. — Nač. Ta se stvar može riješiti samo regulacijom Gradne. — Zast. Medved predlaže, da se ondje zabiju piloti. — Zast. Šimec veli, da ovi ne bi baš ništa koristili protiv vode. — Na prijedlog zast. Hrčića zaključuje se, da se urgira nastavak regulacije s motivacijom, da imutak pojedinaca stoji uslijed Gradne u pogibli.

Kot. sud u Marburgu traži potporu za dvoje djece Agneze Filipi, koja je zavičajnica trga Samobora, a u Marburgu stanuje. — Zaključeno, da se ne može zasad podijeliti pripomoći radi nedostatka sredstava.

Načelnik čita otpis žup. uprav. odbora, prema kome bi se sadanja jednorazredna pučka škola u Lugu imala proširiti u tro, odnosno četverorazrednu. Kod toga se ima uzeti u kombinaciju dokinuće sadašnje podvrske škole u Samoboru. Zastupstvo se pita, bi li voljno bilo u tom slučaju 80 školskih polazajnika koji spadaju u općinu Podvrh preuzeti u školu općine Samobor. Podvrsko zastupstvo zaključilo je u svojoj sjednici, da se obrati upitom na naše zastupstvo, uz koje bi uvjete htjelo preuzeti podvrsku djecu u samoborsku školu.

Zast. Razum ističe, kako je već danas naša škola prenatrpana, a u 1. godištu ima po 80 djece. Neka bi sad još tridesetero podvrske došlo u 1. godište, to ne bi ni

bor bio od prvih početaka Ilirizma, „gnijezdo“ narodnjaka. Njih su poznavali i čijenili domoljubi diljem cijele domovine, pa su veoma često dolazili u Samobor i boravili ovdje kao Perkovac, Kurelac, Kukuljević, Mažuranić, Mrazović, Derenčin, Vončina, Flamin, Lopačić, Striga, Padavić itd., da naše narodnjake potkrijepi u borbi.

U isto vrijeme pada i osnutak „Zlatne Čizme“. To je bio klub narodnjaka, a svrha mu je bila „radost i veselje“. Začetnik i duša njegova bio je niko drugi nego naš predragi i nezaboravni dr. Emica Bišćan. Kako je on bio originalan, tako je bio originalan i njegov klub i njegov osnutak. Prigodom jedne zabavice nestade dr. Emica iz društva i ne povrati se gotovo cijelu uru. Društvo je već bilo zabrinuto, kad se najednom otvore vrata, a Emica stupa odmjeranim korakom u sobu, s izražajem neizmjerne ozbiljnosti u licu, te progovori svojim osebujnim glasom, kao da dolazi iz tajanstvenoga svijeta: Za pet ran božih, kleknite se si, ja imam božansku ideju. Osnovali bumo klub, naj mu bu ime „zlatna čizma“, već sem vam i statute zmisli!

Nijesu htjeli zaostati niti „madžaroni“, pa su se i oni konstituirali u slično društvo pod imenom „zlatna voža“. Da su bili madžaroni tako uspijevali u svome političkom radu, kako u „poslu“ koji je „potrebivala zlatna voža“, popušili bi

narodnjake na luli duhana. Na svu sreću bili su veliki pače nenatkriljivi samo kod pila. Tko se ne sjeća Željeznika, koji je mogao ispitati mali škaf „tako zvanoga“ (to je bila njegova riječ) „bermeta“, a Kocijančić! — nu niti predsjednik zlatne vože gosp. J. nije zaostao za članovima. On je jednog ispio „za južinu“ 54 velike čaše vinca. Pak da se poslije ovakove južnice ne bi pučupali s narodnjacima.

Oh teremtete!

Dakle u uvakim se prilikama rodila čitaonica, ispočetka, kao društvo bez političke tendencije, prostorije je imala kod „Grada Trsta“. No ne prodje niti godinu dana, kad izbi razdor medju članovima radi politike. Madžaronski se elementi separiraše i osnovaše „Kasino“, koji je ostao u istoj zgradbi dok se čitaonica preselila u skromnije prostorije u zgradu koja je danas vlasništvo gosp. Saurera, a nalazi se u Gajevoj ulici. Sada nastala natjecanje. „Kasinu“ je šiljala novčanu pripomoći cijela slavonska aristokracija na zagovor barona L. Raucha, ali sve nije koristilo, jer su bili u manjini, njihove su zabave bile prazne. Naprotiv je čitaonica kao zastupnica hrvatskih narodnih ideja uživala simpatije većine gradjanstva. Išticao se je odrješiti župnik Oslavić, koji je demonstrativno polazio čitaonicu više puta na dan. Na ponudu Ferde Livadića preselili se čitaonica u njegovu

Iz starih dobrih vremena.

Pribilježio M. R.

HRVATSKA ČITAONICA.

Tražeći stare uspomene, došao sam u ugodan položaj, da mogu ukratko izvijestiti o postanku i radu jednoga našega vrlo službenoga društva. Radi se naime o „Hrvatskoj čitaonici“. Ovo društvo proživiljava upravo sada tešku kruz, krvnjom što nesretnih prilika, što opet s nemara nas samih. Ne okane li se mnogi svoga nehaja, moglo bi nam tako propasti najstarije društvo. To se sobzirom na njezin zadatak i na njezine prošle dane nikako ne smije dogoditi. Čitaonica ima svoju sjajnu prošlost. Da se mogne pojmiti njezino značenje po društveni i politički život u Samoboru, treba prije poznavati i prilike, koje su u svoje doba u Samoboru vladale. Utvrđeno je 1.861. god. U to se vrijeme najčešće vodila politička borba. Bile su dvije stranke, „madžaroni“ i „narodnjaci“. Kod svake prilike došlo je do iskaza ili boja bilo na oštре jezike bilo na šake. Tako su nekom prilikom isčupali „madžaroni“ jednorne našem vrlo čijenjenom sugradjaninu pol brade, a drugome glavu razbijli. Ne ču ovdje spominjati nebrojne upadice, koje svjedoče, da se je borba izmedju stranaka vodila strastivo i testoko. Dosta je da se zna, da je Samo-

mjesta bilo; a po zakonu je učitelj dužan obučavati samo 80 djece. Žast. Reizer veli da bi još mogao tko tražiti da se još jedno učiteljsko lice namjesti, a protiv toga smo svi. — Glasovi: I da još zidjemo radi djece druge općine novu školu, kad bi ova bila za njih premala. — Kot. predstojnik priječe, da bi uškolavanje podvrške djece u našu školu (kad bi to prostor dopustio) stajao više podvršane, negoli ih danas stoji njihova škola u Samoboru. On i sam nije za uškolavanje u samoborsku školu.

Zastupstvo potom jednodošno odbija svaku pomisao, da u samoborsku školu uškolava djecu druge općine, te se i ne želi u pobližu raspravu upuštati.

Načelnik priopćuje naredbu zem. vlade odjela za boštovlje i nastavu od 30. studenoga 1909., kojom se ima dati nagrada za katehizaciju 400 K. koja se i do sada proračunom osiguravala.

Ova se svota ima ponovo osigurati proračunom upravne općine Samobor za godinu 1909., i to s razloga, jer se dozvoljena nagrada za katehizaciju, ako i jeste fukultativna, ne može bez osobitih razloga obustaviti.

Nač. spominje, kako je zastupstvo na gradu brisalo iz proračuna, jer je po zakonu dužan župnik besplatno obučavati u nauku vjere. Utok je uložio kapelan Fr. Sal. Forko; žup. upr. odbor odbio je utok, a vlasti ga je uvažila. Sad treba znati otvarača se smoći 400 K. — Žast. Hrčić veli, da se čudi kako se može općini nametnuti plaćanje ove nagrade, kad je jasan zakon, da to ne mora činiti.

Uzrok koji se spominje u naredbi, da se ne može ukinuti nagrada, jer se dosad podijeljivala, ne može odlučivati. Jedan glas: Potom bi morao i mjesni sudac uživati dalje nagradu koju je prije imao.

Načelnik Čop čita zapisnik školskog odbora od 6. prosinca 1886. i veli, da se iz njega jasno vidi, da o kakvom stalnom namještenju vjeroučitelja ili o stalnoj placi nije bilo nikada govora. Prije su obučavali u vjeroučitelju o. franjevcu, a onda je preuzeo po slastitoj volji na sebe ovu dužnost župnik. (Žast. Medved: Najljepše je bilo kad je katehizacija bila iz samostana). Načelnik nastavlja i veli, da je sada još jedini put općini ako se župnika Forka tuži sudu, da prizna njeftnost vladine rješidbe i to na osnovu čl. 6. i 11. zakona o sudačkoj vlasti.

zgradu (danas Hotel Pension Samobor). Tamo je doživjela svoje zlatne dane. Tako pohodjenih zabava nije pamtilo Samobor. Ako nije svirala domaća glazba, svirali su neki od prvaka narodnjačkih u kvartetu, cijele noći, sve do jutra.

Kad su se kasnije duhovi nešto primirili, vrati se čitaonica pod vrsnim predsjedanjem podmaršala vit. Wagnera opet „Gradu Trstu“ i promijeni ime u „Dvorana“. Pred nekoliko godina poprimi opet prvočno ime „Hrvatska čitaonica.“ Mi možemo mirno reći, da je čitaonica kod nas vršila uspješno veliku misiju kako kulturnu tako političku. Osnovali su je i održali prvi naši ljudi. Pa ako su se naši starci i znali bezbrinjno zabavljati, znali su se ipak trgnuti iz lagodne dokolice, poraditi svim silama za dobru stvar. Pokazali su se prečesto spremnima zaštititi se i štovati u korist domovine a rođene grude napose. Čitaonica je plod plemenitoga nastojanja naših otaca i djedova; ona je naša kulturna baština! — Zar daje pustimo, da životari, uzdiše i na pošljeku da radi naše nebrige i neha propane?

Sada je na nama red, da uščuvamo naše blago, da nam ne izgine poput onomadne glazbe i ova slavna trofeja iz borbe naših otaca protiv tujnjštine. Domoroci okupimo se, poduprimo Čitaonicu, neka nam sada u proljeću procvate novim svježim životom na korist i diku našega krasnoga Samobora.

pošto mi nemamo vrhovnog sudišta, da na nj prizovemo. — Žast. Hrčić veli, da 400 K nije malenkost za siromašnu općinu, i za to on odobrava prijedlog, da se sudu utečemo. Inače ćemo morati svake godine plaćati po 400 K. — Nač. plita, da li se prima prijedlog, radi tužbe sudu i da li je tko, koji je protiv ovoga prijedloga. — (Prima se sa svima glasovima).

Nač. javlja, da je raspisao bio dražbu za dučansku prostoriju u trgovinskoj zgradi, kako je to bilo zaključeno u zastupstvu. Dražba je bila proglašena s altane za 29. ožujka; ali nije nitko pristupio. — Žast. Budi želi, da se još jednom raspisi dražba. Za ovu se nije ni znalo. — Nač. odgovara da će se dražba raspisati i oglasiti u „Samoborskom Listu“, ali unaprijed spominje, da ne bi bilo dozvoljeno trg. zgrade, ako bismo dobili najamnika, koji bi vježao o zid košare i slične predmete. — Zaključeno još jednom dražbu raspisati.

Načelnik priopćuje, da je raspisao dražbu gnoja u klaonici. Budući da nije nitko došao, to je gnoj kupio zast. Presečki za 28 K. — Žast. Bedenko prigovara, da ni nitko nije za dražbu. Zašto se dražbe ne javljaju u domaćem glasilu „Sam. Listu“.

Žast. Jurčić predlaže, da se rante urede kod krčme Mije Novaka u Taborcu. — Nač. odgovara, da to spada na zem. erar, a ne na općinu; no on će kod gradjevne oblasti urgirati. — Isti zast. veli, da se pećina u Livadićevoj ulici mora u red staviti jer se ovih dana skoro jedno dijete ubilo. — Žast. Medved neka se ogradi žicom. — Žast. Budi: Kamo bacate novce, i Klarn je opao, pak je ostao živ! — Zaključeno žicu podići.

Na prijedlog načelnika izriče trg. zastupstvo najiskrenju hvalu kr. inž. Vladaju Pristeru, koji je sada premješten gradjevnom odsjeku zem. vlade; a u svojstvu tehničkog izvjestitelja za naš kotar, veliku je pažnju posvećivao interesima Samobora, te našoj općini bio u svemu na ruku, pomažući gdje je mogao. Preporučuju mu se naše potrebe i dalje njegovoj brizi. — Ujedno zastupstvo pozdravlja novog tehničkog izvjestitelja kod županije inž. Seiferta i kod kotarske oblasti, inž. Baldaufa stavljajući im na srce, da unapredaju u svojem djelokrugu naš Samobor, u kome se ima još mnoga gradjevna radnja privesti kraju. Žast. Bedenko interpelira načelnika, zašto se stvar sa zvonovima, koje su općinari kupili, neprestano odgadja. Općina Podvrh ima već svoj crkveni odbor; a kod nas nije ni prijedlog pao, da se takov izabere. — Nač.: Odbor, koji je bio u svoje vrijeme izabran, da ovaj predmet rotanko istraži u opć. arhivu, nije dospio da riješi ovaj posao. (U tome su odboru bili načelnik i zast. Kleščić i Levičar. Ured.) Žast. Hrčić: Taj je odbor bio izabran po prijašnjem zastupstvu, pa se može njegov mandat smatrati utrušnutim. Predlaže u novi odbor načelnika, te zast. dr. Horvata, Presečku, Kleščiću i Bedenkou. Preporučuje odboru, da se prima odmah rada i da to pitanje jednom kraju privede. Nač.: Gosp. Razum je već nešto istraživao i tom pravcu i došao već do znatnog materijala. Žast. Razum: Koliko se ja sjećam, iz zapisnika u arhivu je vidljivo, da su prijašnji župnici polagali općini račune o zvonovini. Tako g. Obad, Glasić i drugi.

Pošto je izatoga prijedlog zastupnika Hrčića jednoglasno prihvacen, zaključuje načelnik ovu sjednicu, koja je trajala od $\frac{3}{4}$ do $\frac{1}{2}$ sati uveče.

Domaće vijesti.

Novi odvjetnik. Gosp. dr. Ivan Divković, koji je dobio stalum agenci za Samobor, započeo je kao odvjetnik uredovati prošavšeg tjedna.

Poštanska agencija u Grdanjima. Žitelji Grdanjaca i okolišnih sela zamolili su županijsku oblast, da se osnuje poštanska agencija u Grdanjima. Ova bi obuhvatila sela Grdanje, Vratnik, Osredok, Slani-

dol, Stojdraga, Kravljak, Poklek, Selce Noršić-selo, Dragonoš, Jarušje, Šipački brijege Bašić-brijege, Soline i Tisavac.

Ova je molba vrijedna uvaženja, jer je selo Grdanje oko 10 km. udaljeno od Samobora a udaljenija sela i preko 20. Osim toga je prije bio poštanski ured u Osretku, pa kad je ovaj prestao, nužno je da se tamošnjem pučanstvu podje toliko ususret da mu se barem poštanska agencija uredi, u čiji bi opseg spadala osim toga i dva župna ureda i dvije škole.

Za sročad Franje Božića darovao je Samoborac, gosp. Stjepan Švarić posjednik u Zaboku, 10 kruna. — Gosp. Ivan Koudelka trgovac slastičarske robe uzeo je k sebi desetogodišnjeg dječaka, sina pok. Božića, te će se pobrinuti za njegovu budućnost.

† Josip Kraljević. U srijedu je ovđe umro Josip Kraljević, bivši kovački obrtnik u 77. godini života, te je pokopan u petak prije podne na ovdajnjem župnom groblju uz saučeće znanaca i prijatelja te obrtničko-radničkog društva „Napredak“. — U pokojniku oplakuje naš domaći učitelj, g. Stjepan Kraljević, svoga oca. — Laka mu zemlja!

Ponuda vojne glazbe. Kapeinik 70. pješ pukovnije u Zagrebu, g. I. Cermak prispije prekojuće u Samobor, te je ponudio načelniku glazbu (od 16 članova) za vrijeme ljetovišne sezone. On traži kako čujemo, kroz 2 mjeseca sviranja u Samoboru, 4 sata na dan, svotu od 1.000 K mjesечно. Ako bi glazba svirala samo dvaput tijednom to traži za glazbu 500 K na mjesec i željeznici.

Bilježimo kao kroničari nadodajući ujedno, da je lane Vanjekova glazba stajala kroz 3 mjeseca ništa manje no 5.200 K (to još samo gudalački orkestar!).

Ove godine, kako je poznato, nije općina stavila u proračun nikakva izdatka za glazbu i to nesamo da je razumljivo nego valja samo odobriti sobzirom na ovogodišnje slabe dohotke općine. No zato su lječilišnom odboru slobodne ruke, da najmi glazbu, ako drži, da će redovne lječilišne takse moći pokriti ovake izdatke. Ako se zato zakani, onda moramo naglasiti da bi posve dovoljno bila glazba 2 puta tijednom. Iskustvo od prošle godine daje nam za evu tvrdnju suviše razloga.

Iz starih dobrih vremena. Fejetoni što pod ovim napisom izlaze u našem listu, a koji će se još nastaviti, našli su na općenu dopadnost. Ove stare zgodе i prilike, koje potiču sa domaćeg tla, pobudjuju, kako je i naravski puno interesa u svih, koji imaju smisla i osjećaja za naše stare ljude, i koje zanima svaka sitnica, što se odigravala u našem rodjenom mjestu. Bila bi i šteta da propanu ove uspomene, koje nijesu dosada nigdje zabilježene, a kojima bi se inače bez svake sumnje zameo svaki trag. Nadamo se, da nam naš vrlo odlični sugradjanin g. Franjo Reizer st. uza svu svoju čednost ne će zabaviti, ako spomenemo, da je on faktični autor naših fejetona, koji ove razne uspomene i dogodjaje, poznatim svojim humorom priča, dok njegov sin, apsolvirani filozof g. Nikola Reizer vjerno bilježi te uspomene i u vrlo zgodnoj ih formi predaje javnosti. Kako se ugodno doimljtu te stvarce naših čitalaca, za koje smo g. Reizeru uistinu vrlo zahvalni, neka bude dokazom i to, da nas mnogi pitaju za pjesme ovih podlistaka, a naš pjesnik g. Milaković iz Sarajeva piše nam neki dan i zaključuje: „Divne su zaista ono stvari u fejetonima sa štrom N. R.“

Iz Sv. Nedjelje. Načelnik gosp. Marko Vučnović zahvalio je na časti općinskoga načelnika. Kao uzrok spominje skroz razrođena mnenja, koja su zavladala u pitanjima interesa općine između njega i opć. zastupstva. Pošto je za promicanje opć. probitaka bezuvjetno nužan sklad između načelnika i zastupstva, a on ovog nužnog dosluha ne vidi, to podnosi ostavku na načelničkoj časti. Uslijed toga je bila zakazana za

utorak sjednica opć. odbora sa čnevnim redom: Ostavka g. Vujnovića i biranje novog načelnika. Do takova izbora ipak nije došlo, jer je opć. odbor dao izražaju želji, da g. Vujnović ostane i nadalje načelnikom, a osim toga je odbor izjavio da ne može dijeliti načelničku službu od bilježničke već radi slabih materijalnih odnosa općine. Predmet je odgodjen do iduće sjednice, a kako je u stvari posredovao i nazočni kot. predstojnik g. Ključec, ima nade, da će se opreke medjusobnim sporazumom izglađiti. — Na istoj sjednici izabrao je opć. odbor blagajnikom (bilježnikom II.) g. Holetića iz Sv. Martina. Ovaj je i odmah zaprsegnut po nazočnom kot. predstojniku.

Vatrogasna proslava i "domaća glazba". Prigodom 20 godišnjice ovdašnjeg vatrogasnog društva želilo bi ovo naše humanit. društvo uzeti glazbu i to od domaćih glazbenika, članova bivše samoborske glazbe. Društvo, koliko nam je poznato, želi dati dotičnu odštetu glazbenicima za njihov trud, ali dakako preko svoje finansijske snage ne može ići već i sobzirom na to, što ono imade i drugih potreba, kojima valja udovoljavati u društvu. Ako ne dodje do utanačenja između vatrog. odbora i g. Vanjeka kao Kapelnika, (a dosad još nije došlo) to bi po svoj prilici proslava prošla bez glazbe. Mi držimo, da se ipak to ne bi smjelo zbiti jer se tu radi o tome da se jednom čovjekoljubivom i opće korisnom društvu priredi što dostojnija slava; pa ako će svatko tko samo može, makar moralno poduprijeti ovu slavu, ne bi smjeli ni domaći glazbenici, sve sami samoborski sinovi, da ne pokažu tom zgodom, kako umiju cijeniti društvo koje je 20 godina besplatno i dobrovoljno stajalo na braniku njihovih očinskih kuća kao i imutka cijelokupnog našeg gradjanstva. Gosp. Vanjeku stavljamo na srce, da ide na ruku odboru proslave i da se zamisli u humanitarnost društva, pa da prema tome zauzme svoje stajalište. Da pokaže svoj lokalni patriotizam, tu ima dosta zgode i prilike.

Ura sv. Mihalja još neprestano sniva san pravednika. Ona ima da služi dosta velikom dijelu naših općinara, a velika je neprilika što joj se kazala već potpunih sedam godina ne miču smjesta. Pogotovo za školsku djecu iz Gornjeg kraja, koja moraju da na vrijeme prispiju u školu od prijeke je nužde, da se ova ura jednom stavi u gibanje. U opć. proračunu već se sedam godina ostavlja stavka: „za navijanje i re sv. Mihalja“ i votira u to ime neka sota. Preporučujemo g. načelniku, da ovu prištednju upotrijebi za popravak ure sv. Mihalja. Ili joj je zbilja sudjeno da se više ne makne?

Nezdrav pojav. Primamo iz gradjansvata: U našem ubavom gradiću čini se, da počinje već i velegradski život, ali nažalost samo u smetanju noćnog mira i poretku.

Prošlog ponedjeljka desio se slučaj, da je jedna dama, praćena dvojicom ženske služinčadi do njezine kuće, napadnuta na našem glavnem trgu po nekomu gospodinu.

Ovaj je bio toliko otmjen, te je svoj trojici svojom palicom put prepriječio, a jer je jedno od služinčadi pokušalo tu palicu odrinuti, udario je naš seladon njom sve troje.

Bilo bi u interesu mesta, da se što takova ne bi više dogodilo.

Provalna kradja kod „Grada Trsta“. Gostioničar g. Fitler imao je u noći od srijede na četvrtak neobične goste. Zatvorivši

sva vrata u propisano doba, pošli su ukučani spavati; a odmah nekako izatoga uvukli su se u donje prostorije zlikovci, provalivši silom vrata. Uljegavši u gostionu, dali su se odmah na posao, pa im je bila prva briga, da ugase žed, koja im je morala puno dodijavati, jer su popili znatnu količinu piva. Gdje. Fitler čula je neke korake u donjim prostorijama, pa je na to upozorila supruga, no ovaj ju je umirio držeći, da sluga Valent, gleda, je li sve pritvoreno. Međutim su tajovi slobodno nastavljali svoju zabavu, pojeli nešto švicarskoga sira, pripravili za put šunku te kuge i portorike (u kratke cigare nijesu ni dirnuli!) i onda nožem provalili u ladicu automata i pokupili sav sitni novac, što se u njem nalazio. Pri tom su imali malu smolu, jer su dirnuli previše u automat, koji je odao nekoliko zvukova. To je sad i gostioničara uvjerilo, da moraju biti nekakvi nepozvani gospodari u njegovoj kući, pa je sad ukučane dignuo na noge. Ali zlikovci su do toga odmagili čuviši jamačno, da se netko spremi, tko bi im mogao da pomrsi račune. Sve, što su bili odredili do tog časa, da će odnijeti, to su i ponijeli sa sobom; a kako su bili drzoviti, najbolje se vidi po tome, da su si u gostionici upalili svjetiljku i pri njoj ispijali čašice piva, da bude još više kuraže za obavljanje nepoštena djela.

Svi izvidi i pretrage, koje je tečajem četvrtka obavilo ovdašnje redarstvo, ostali su bez uspjeha, te se još do danas nije moglo uči u trag provalnicima.

Potporni zid oko župne crkve. Jučer prije podne obavljeno je preslušavanje svjedoka, koje je župnik naveo, ali svi ti nijesu mogli posvjedočiti, da je rečeni zid popravljen iz općinske blagajnice. Iskaz g. H. pl. Praunspurgera bio je veoma važan, jer je izjavio, da je općina dala par puta neznatno popravljati zid, ali iz — z v o n o v s k e blagajne, jer je prije općina ubrala takse od zvonjenja, a ne župnik.

Poslije podne su vještaci razgledali zid i dali na više mjesta kopati. Konačno mnenje izreći će valjda tek nakon nekoliko dana, dok obave sve izvide.

Vještačko mnenje da li je zid potporan ili ogradan moći ćemo prema tome istom u idućem broju donijeti.

Uhvatio šljuku. G. Gjuro Kompare deseci se prošavše sedmice u vinogradu „Jelenčaku“ opazi šljuku, koja ne moguće poletjeti. Bit će da ju je u krilo nastriješio koji krivolovac. G. Kompare je šljuku ponio sa sobom, ali je ujedno svoju lovnu propisno privadio ovdašnjem lovačkom klubu.

Ribe na našem trgu. Već dulje se vremena opaža, da se na našem trgu ne donosi dovoljno ribe. Ima i takvih petkā, kad nema na trgu baš nijedne ribe. Prije, dok su ribiči iz susjedne Kranjske znali i k nama zavasati; bilo je i bolje vrste riba na trgu a dobilo se je uz povoljne cijene. No onda je jednoga dana i njih nestalo, ne znamo s kojega razloga; a domaći okolišni ribiči kao da sve većma napuštaju svoje zanimanje, koje im je napošjetku ipak donosilo neku privrednu. Čujemo, da se izgovaraju na teške prilike i na zdravstvenu veterinarsku kontrolu, koja da im zadaje poteškoća, jer moraju najprije ujutro u stan veterinarov donositi ribe na pregled, a onda ih tek mogu odnijeti na trg. Prema vladinoj naredbi ova zdravstvena pregledba ima se strogo vršiti, što je najzad i razumljivo, jer kako dolaze konzumenti do toga, da u pojedinom slučaju kupe pokvarenu ribu, koja može da škodi njihovu zdravju. No s druge

strane mislimo, da bi se ova zdravstvena kontrola mogla da vrši na trgu, da ne budu ribiči morali u privatni stan veterinara. Ali ne može ni veterinar kraj svojih drugih službenih dužnosti, da ribičima stoji na raspolaganje čitavo prijepodne. Zato bi trebalo odrediti točan sat, do kojeg moraju biti sve ribe na trgu, pa bi onda bilo lako obaviti zdravstvenu pregledbu. Dosada kao da ribiči ne vole takvu točnost, jer već oko 6 sati jutrom počinju hausirati ribom naravski još i bez zdravstvene pregledbe. Ako hoće ribiči da ne će trebati u veterinarnov stan, onda druge nemaju, nego da dođu do stanovitog vremena na mjesto kad će se pregledba na trgu ovršati. Izlaza drugoga nema; jer se bez kontrole ne smije nigdje prodavati riba, pa ne mogu biti ni samoborski ribiči u ovom pogledu nikakvi izuzetak.

Kradja u Strmcu. Žitelju Valentu Budiju u Strmcu ukradljena su u noći od 11. na 12. o. mj. 4 komada lanca od koli i jedno uže sve vrijedno 14 K. Oružnicima nije pošlo dosad za rukom pronaći tata.

Umrli u Samoboru od 10. do 17. travnja:

Josip Kraljević, kovač, 77 god., Rainbergova ulica, br. 5 od kapi.

Gospodarstvo.

Zabranjen izvoz svinja. Uslijed svinjske zaraze u Novacima, opć. Sv. Nedjelja zabranjen je izvoz svinja iz područja kotara Samobor u Austriji. O tome je ovdašnja kotarska oblast obaviještena brzojavno po kotarskom satništvu u Kriškom.

Društvene vijesti.

Hrvatskoj čitaonici pristupili su kao članovi gg.:

Josip Čop, Antun Kogoj, Josip Šimunčić, Vilim Pavlović, Milutin Novaković, Milan Kunštek, Stjepan Mihelić, Mijo Filipčić, Ivan Brdar, Dr. Stjepan Heim, Mile Price, Artur Weber, Dr. Ivan Divković, Gjuro Franceković ml., Antun Cizl, Gj. Franceković st., Ivan Levičar i Ivan Koudeka.

Svi ti se začlanile hvale vrijednim nastojanjem kot. predstojnika g. Ključeca.

Odgovorni urednik: dr. Mijo Juratović.

Gospodarska podružnica u Samoboru primila je i ove godine od sl. samoborske štedionice dar u iznosu od 100 kruna na kojem lijepom daru u ime odbora najlepše zahvaljuje

Pavao Česar
tajnik

Hrvatsko pjevačko društvo „Jeka“ časti se ovime najuijudnije zahvaliti sl. samoborskoj štedionici na daru od 100 K.

Odbor.

2 pipe za pivo
prodaju se. — Pobliže u tiskari lista.

Prodaje se kuća

dobrovoljno sa vratom velikim 115 č. hv. u Starogradskoj ulici br. 8.

Pobliže kod kuće vlasnika u istoj kući.

„Croatia“ tvornica portlandcementa dioničko društvo u Zagrebu

preporučuje uz najjeftinije cijene za dobavu u potpunim vagonskim tovarima

Prima portlandcement

Izvrsne, — norme društva inžinira i arhitektu znatno natkriljujuće — kakvoće.

Centralna poslovnička Zagreb, Ilica 29.

Brzojavi: Croatia cement Zagreb.

Telefon Interurban 966.

-5

„Amur-Creme“

preporuča se kao najbolje i najfinije sjajno laštilo sadašnjosti za cipele (box-kali i ševo). Isto ne kvari kožu, ne otpusta boju, ne propusti mokrinu, daje najljepši sjaj, te čini obuću mekanom i trajnom.

Čuvajte se patvorina, koje kvare obuću. Tražite izrično „AMUR-CREME“ isto se dobiva u svim boljim trgovinama

Prvi hrvatski proizvod sjajnog laštila

„AMUR-CREME“
J. URLI, Zagreb.

Dobiva se u Samoboru u trgovini kod JANKA FILIPCA SIN.

Chinofertin okrepljuće sredstvo za slabe i nemoćne, te bolesne na želudcu. Boca od pol litre K 2:40.

Dr. Milana Bišćana probavni prašak za želudac. Cijena kutiji 1 K.

Samoborska vinovica za jačanje mišića i odstranjenja umornosti. Kod trganja i protiv glavobolji. — Cijena boci 1 K.

Balsam protiv kurjim očima Sigurno sredstvo. Cijena boci 1 K.

Švedske kapi. Staro i prokušano sredstvo proti bolesti želudca i pomanjkanju teku. Boce po 1 K i K 1:60.

Samoborske pilule za čišćenje. Kutija K 1:20.

Praška za zube sve vrsti. Najfinije kelice za zube. Parfuma i sapuna samo najfinije vrste. Razne medicinske specialitete i chirurgičke sprave. Mineralne vode uvijek svježe punjene dobivaju se u

Ijekarni Mirka Kleščića
u Samoboru.

E. Presečki, Samobor

javlja ovime slavnom p. n. općinstvu, trgovcem i svim konsumentom cementa, da je preuzeo prodaju prokušanog i najboljeg

portland cementa

iz tvornice „Croatia“ u Zagrebu. Cijena je portland cementu u mom skladištu:

100 kg. po K. 4:40
50 kg. po K. 2:20

Vreće zaračunavam po 50 fl., za koje kod povrate u dobrom i neoštećenom stanju u roku od 8 dana zaračunati iznos vracam.

Kod narudžbe od 1000 kg. dalje dajem još daljni popust i to prema utanačbi.

Preporučujući se, za što obilnije narudžbe, bilježim
veleštovanjem

E. Presečki.

12099 K nagrade

raspisala je najglasovitija tvrdka svježeg sjemenja Edmund Mauthner, za najtežu Mauthnerovu gorostasnu kolorabu ili najtežu gorostasnu bundevu.

Sjemenje i pobliže ubavijesti dobiju se u trgovini Eduarda Presečki u Samoboru.

• 5500 •

svjedodžbi od liječnika i privatn. potvrđuju, da

KAI SER-ove

prsnic karamele
sa tri omorike
najuspješna, otstranjuju

Kašeli

promuklost, siužavost, katar i kašalj
hrapavac

Omot 20 i 40 fl.,
svečanj 60 fl.

Dobiva se kod
MIRKA KLEŠČIĆA
Ijekarnika u Samoboru

„Mementhol“

je najbolje prokušano sredstvo za tamanjanje gusjenica i ostale voćkama škodljive gamadi.

„Mementhol“ se upotrebljava rano u proljeće prije propupanja i tri tjedna poslije istog. Upozorujem stoga na to izvrsno sredstvo, svu p. n. g. gospodare, voćare, oblasti, opć. poglavarstva, škole i župne urede, da ne propuste, a da si ne nabave taj s mnogim prizanicama hvajeni „Mementhol“. — Cijena je kutiji K 1:50, a dostaje uz 1 kg kreča (vapna) na 100 i vode.

„Mementhol“ prašak dobiva se jedino u trgovini E. Presečki, Samobor.

Rendes-vous Samoboraca u

Zagrebu.

Svratiste k „Lovačkom rogu.“

Nožo i krasno uredjene sobe s električnom rasvjetom. Elegantna restauracija. Izvrsna kuhinja, dobro vino i pivo, brza i točna posluga. Cijene umjerene.

M. Pilaj, svratistar.

Opće poznata
Osječka
MARIJINA
MAST

rabi se uspješno protiv pjega,
nadalje za učišćivanje lica, za
njegov ruku itd.

Cijene jesu:

1 veliki lončić K 1—

1 malo lončić K 10—

Salje se pouzećem i to

najmanje 2 velika ili 3 mala lonč.

Ljekarna Majel Božej pomoćn.

Ivana Govorkovicha,

OSJEK I., Slavonija.

U Samoboru se dobiva u ljekar-

nici M. Kleščića.

Uspješno se oglašuje u
Samoborskem listu

Lječilište u Samoboru

zavod za fizikalnu terapiju

kraj Zagreba; prekrasni šumoviti gorski kraj sa ugodnom klimom. Moderno uredjenje za hydro- i elektroterapiju, kupelji s ugljičnom kiselinom, masaže, radiogene kupelji, kupelji sa ozonom, fango i dr.

U liječenje primaju se bolesti živčanoga sustava, kronične bolesti dijaših i probavnih organa, te bolesti izmijene tvari. — Bolesnici primaju se u potpunu opskrbu uz najniže cijene.

Upiti se šalju na: „Upravu Lječilišta u Samoboru“.

SL

SAMOBORSKA TISKARA

i PAPIRNICA

SLAVKO ŠEK

SAMOBOR,

TRG NADVOJ. LEOPOLDA SALVATORA.

SL

Preporuča se sl. p. n. općinstvu za točnu i solidnu izradbu svih tiskarskih radnja, a napose veleč. gg. svećenicima, župnim uredima, gg. učiteljima, kotarskim, općinskim i privatnim uredima, štedionicama, bankama, trgovcima, obrtnicima, gospodaricom itd. za izradbu tiskanica, listovnih papira, računa, omota, memoranda, opomena, posjetnica, zaručnih i vjenčanih karta, osmrtnica itd. itd.

Prodaja papira uz tvorničke cijene
na malo i veliko.

Listovnog papira u omotima i u skatuljama, pripovijesnih, školskih i trgovackih knjiga, koledara te diso-risačeg materijala.

Cijene vrlo umjerene.